

Collegevoorstel gemeente Tiel

Onderwerp: Samenwerkingsovereenkomst aanleg breedbandnetwerk

Datum: 10 februari 2020

Programma: Ruimtelijke en Economische ontwikkeling + Openbare Ruimte

Spoed	Ja	Nee	Uitstel publicatie	Ja	Nee
Zo ja, collegebesluit vóór:			Zo ja, tot datum:		
Vanwege:			Vanwege:		

Meer informatie:					
Auteur	[REDACTED]		Portefeuillehouder	[REDACTED]	
Telefoon	[REDACTED]		Opdrachtgever	[REDACTED]	
Email	[REDACTED]		Team	LWD	

Afgestemd met:					
Financiën	-		Vakcollega's	[REDACTED]	
AJZ	-		Extern / diversen	-	
P&O / OR	-		Inkoop	-	

Commissie	Ja	Nee	Raad	Ja	Nee
Zo ja, welke: Ruimte			Zo ja, wanneer:		
Zo ja, wanneer: 7 april 2020					

* Indien ter bespreking of besluitvorming aan commissie of raad, plaats het onderwerp op de Termijnkalender

Vorstel om:

1. Een samenwerking aan te gaan met de Netwerk Exploitiemaatschappij B.V. voor het aanleggen van een breedband netwerk in de bebouwde kom van Tiel.
2. Hiervoor in te stemmen met de voorwaarden zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst.
3. Hiervoor in te stemmen met de afwijkingen van het vastgestelde beleid voor
 - a het dichtstraten van de sleuven
 - b het leveren van kapot straatmateriaal (tegels en klinkers)
 - c de grondverbetering c.q afvoeren van verontreinigde grond.
4. Wethouder [REDACTED] te mandateren om de samenwerkingsovereenkomst en de te sluiten koopovereenkomst namens het college van de gemeente Tiel te ondertekenen.
5. De gronden voor de PoP's te verkopen tegen de gebruikelijke bepalingen en bedingen voor een verkoopprijs van [REDACTED] per vierkante meter.
6. De commissie Ruimte te informeren met de bijgevoegde informatienota.

Inleiding

De gemeente Tiel is benaderd door de Netwerk Exploitatiemaatschappij B.V. (NEM). Dit bedrijf wil een breedbandnetwerk aanleggen in de kern Tiel. De NEM investeert en legt netwerken aan voor KPN. Een breedbandnetwerk is een netwerk van glasvezelleidingen. Het netwerk wordt aangelegd tot aan de woning. Voor Tiel zijn dat ongeveer 17.300 aansluitingen.

Dit project is onderdeel van een grootschalige modernisering van het netwerk van KPN. In totaal worden in Nederland ongeveer 1 miljoen glasvezelaansluitingen gerealiseerd.

Het nieuwe netwerk wordt een open netwerk. Dat betekent dat andere providers gebruik mogen maken van het netwerk. KPN heeft dus geen alleenrecht op het netwerk. De aansluitingen zijn kosteloos voor de bewoners.

Het aanleggen van het netwerk is een ingrijpend werk. Praktisch gezegd wordt elk voetpad opengebrouwen om de leidingen aan te leggen. Het duurt ruim een jaar om het netwerk aan te leggen en operationeel te maken.

Voor de aanleg is geen formele vergunning nodig. Het netwerk valt onder de telecomwet en dat betekent dat gemeente het netwerk moet gedogen. Maar omdat de aanleg zo omvangrijk en ingrijpend is, wil NEM een samenwerkingsovereenkomst (sok) afsluiten. In deze sok staan afspraken over de aanleg van het netwerk. Ambtelijk is er overeenstemming over de inhoud van de sok.

In grote lijnen zijn in de sok afspraken gemaakt over de communicatie, de aanleg en de begeleiding door de gemeente. In het kort de inhoud van de sok.

Het netwerk wordt aangelegd in de kern Tiel. Dit sluit aan op het glasvezelproject van de Regio Rivierenland. Met beide netwerken worden alle woningen in de gemeente voorzien van een glasvezel aansluiting. Dit geldt niet voor bedrijven. Het netwerk wordt niet aangelegd op de bedrijventerreinen omdat daar al een glasvezelnetwerk van Glasnet Tiel ligt. Uitzondering daarop is bedrijventerrein Latenstein omdat dit een gemend bedrijventerrein is waar ook woningen tussen de bedrijven staan. In bijlage 2 van de sok is een kaart opgenomen waar het netwerk aangelegd wordt.

Leges en degeneratiekosten worden normaal verrekend aan de hand van de lengte van het tracé. Hierin wijkt de sok af. Er is een begroting opgesteld voor de kosten van de gemeente om het werk te begeleiden. Dit is wel overeenkomstig de legesverordening van de gemeente, artikel 1.18.1.4: bij werken, groter dan 5000 m sleuflengte, wordt de leges bepaald op basis van een begroting. De begroting is opgenomen als bijlage 3 van de sok.

Voor de functionaliteit van het netwerk zijn vier Point of Presence (PoP) nodig. Een PoP is een verdeelcentrale en voedingspunt en ongeveer zo groot als een garagebox. Het netwerk wordt afgestemd op de locaties van de Pop's. Verplaatsen van een PoP is ongewenst vanwege de hoge kosten die daarvan het gevolg zijn. Daarom wil NEM de grond onder de Pop's verwerven. De keuze van de locaties is ambtelijk breed getoetst, rekening houdend met de voorwaarde van een permanente locatie.

Beoogd effect

Over twee jaar kan elk huishouden in Tiel beschikken over een breedbandnetwerk. Dit komt ten goede aan het vestigingsklimaat van de gemeente.

Argumenten (want...)

1.1 Het sluit aan bij het rapport Toekomstvisie Tiel

Beleidsthema 1: gericht investeren in kwaliteit openbare ruimte en een aantrekkelijk centrum. Eén van de doelen van dit thema is de aantrekkingskracht van de buitenwijken voor jonge gezinnen versterken (binden van bestaande gezinnen en aantrekken nieuwe gezinnen). De aanleg van snel internet draagt zeker bij aan een goed vestigingsklimaat.

1.2 Veel bewoners willen snel internet.

Al jaren krijgen we vragen van bewoners die vragen wanneer de gemeente glasvezel aan gaat leggen. Dat is geen taak van de gemeente maar van de marktpartijen. Dit project gaat in op de behoefte van deze bewoners.

2.1 Dit voorkomt discussie tijdens de aanleg.

De gemeente Tiel kent een Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI) en een Handboek Ondergrondse Infrastructuur (HOI). Maar de regels in deze voorschriften zijn niet afgestemd op een project van deze omvang. In de sok worden daarom afspraken vastgelegd ter aanvulling of wijziging van het HOI, zodat beide partijen weten wie waar verantwoordelijk voor is.

3.a.1 Dit bevordert de doorlooptijd en vermindert de overlast.

In het HOI is vastgelegd dat de gemeente zorgt voor het herstel van de verharding. Voor dit project wijken we hier vanaf. In de sok is vastgelegd dat NEM zelf het straatwerk herstelt met een onderhoudstermijn van één jaar.

NEM gaat per week ongeveer 5000 meter leiding leggen. NEM garandeert dat binnen 48 uur het straatwerk hersteld is. Als de gemeente het straatwerk uitvoert is het risico groot dat dit tempo niet bijgehouden wordt, met als gevolg het risico dat sleuven meerdere dagen open blijven liggen waardoor de overlast voor bewoners en bezoekers onnodig lang aanhoudt.

3.b.1 Eigenlijk is het regulier onderhoud.

Normaal moet het nutsbedrijf kapotte bestrating vervangen. Bij dit project levert de gemeente de nieuwe materialen. Dit kost ons geld maar feitelijk is het regulier onderhoud. De kosten zijn beperkt en op te vangen binnen het reguliere budget. Bovendien wordt de uitstraling beter.

3.c.1

Volgens wetgeving moet bij een bepaalde mate van verontreiniging de vrijkomende grond afgevoerd worden. Gelukkig is dit alleen bij een behoorlijk zware verontreiniging. Er zijn maar een beperkt aantal locaties waar zware verontreiniging voorkomt. In overleg met NEM willen we alternatieven bekijken, bijvoorbeeld door het tracé te verleggen of een boring toe te passen. Daarmee kunnen we het risico minimaliseren. Als in de praktijk dan toch een locatie met verontreiniging getroffen wordt zullen we de grond af moeten voeren. Kosten per ton zijn ongeveer

■ Dat risico is financieel moeilijk in te schatten, maar is op te vangen binnen de degeneratiekosten.

5.1 Dit voorkomt eventuele hoge maatschappelijke kosten.

Volgens de Telecomwet moet de grondeigenaar voorzieningen voor openbare netwerken gedogen. De grondeigenaar mag hier geen vergoeding voor vragen. Daar tegenover staat dat de voorziening kosteloos verplaatst moet worden als de grondeigenaar daarom verzoekt. Dit is de zogenaamde verleggingsregel: liggen om niet is verleggen om niet.

Een Pop verzorgt de functionaliteit van het netwerk voor ongeveer een kwart deel van Tiel. Een PoP is dus een belangrijke schakel in het netwerk en het is een knooppunt van leidingen en voorzieningen. Het verplaatsen van een PoP is erg ingrijpend voor het netwerk, zowel financieel als organisatorisch. Om te voorkomen dat de gemeente aanspraak kan maken op de verleggingsregel wil NEM de grond in eigendom verwerven. Bij het zoeken naar geschikte locaties is rekening gehouden met de mogelijk toekomstige ontwikkelingen. Hierdoor is het geen probleem om te voldoen aan het verzoek van NEM om de grond te verkopen.

Kanttekeningen (maar...)

1.1 Tiel gaat helemaal op de schop.

Bijna in elk voetpad van woonstraten worden leidingen aangelegd. Dat betekent dat door heel Tiel wordt gegraven. Het lijkt dat het veel overlast geeft. Maar het tempo van de werkzaamheden is zo hoog dat een straat binnen een week tijd klaar is. De overlast per straat valt dus mee. En het voordeel van jarenlang snel internet weegt op tegen een paar dagen rommel voor de deur.

3.1. Waarom zouden we afwijken van de vastgestelde regels?

De omvang van het project is zo groot dat de (financiële) risico's voor NEM te groot zijn om de standaard regels te hanteren. Voor NEM zijn dit harde voorwaarden en niet onderhandelbaar. Ambtelijk zijn de risico's ingeschat voor de gemeente. Het klopt dat bij dit project de gemeente meer gaat bijdragen dan gebruikelijk is. Maar de risico's zijn te beperken door goed toezicht, aanpassing van tracés en goed overleg met NEM. De extra kosten zijn hierdoor gering en te dekken door de inkomsten van onderhouds- en degeneratiebijdragen.

5.1 Lopen we geen risico in de toekomst?

NEM wil de grond voor de locaties van de PoP's in eigendom overnemen. Daardoor voorkomen ze dat de gemeente kan eisen dat een PoP kosteloos verplaatst moet worden zoals dat in de Telecomwet is geregeld. Door de grond te verkopen leggen we ons dus een beperking op. Maar de locaties van de PoP's zijn daarop getoetst. Het risico dat we in de toekomst een eventuele ontwikkeling frustreren is met de gekozen locaties gering tot nihil.

Aanpak / uitvoering

NEM wil dit jaar starten met de uitvoering. Voorwaarde is dat beide partijen overeenstemming hebben over de sok. Na ondertekening van de sok heeft NEM 3 maanden nodig om de uitvoering voor te bereiden. NEM maakt tracétekeningen die volgens de normale procedures bij de gemeente ter goedkeuring worden aangeboden. Wij hebben dan de mogelijkheid wijzigingen voor te stellen voor de gekozen tracés. Vervolgens verleent de gemeente een instemmingsbesluit waarna de

werkzaamheden kunnen starten. NEM schat in dat de graafwerkzaamheden 15 maanden gaan duren.

Communicatie

NEM maakt een communicatieplan voor het project. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van het netwerk van de gemeente. NEM is verantwoordelijk voor de directe communicatie met de omwonenden in bewonersbrieven en persoonlijke contacten.

Alle communicatie in de vorm van persberichten en artikelen omtrent de overeenkomst of de aanleg van het glasvezelnetwerk worden voorafgaand aan publicatie, tussen de partijen besproken en afgestemd.

Financiën

Voor het afgeven van een instemmingsbesluit worden leges in rekening gebracht. Voor dit project is, overeenkomstig legesverordening artikel 1.18.1.4, een begroting opgesteld. Deze begroting maakt deel uit van de sok als bijlage 3. Per PoP gebied zijn de legeskosten begroot op [REDACTED]. Daarnaast maakt de gemeente kosten voor de begeleiding van het project tijdens de uitvoering. Deze kosten mogen niet in de leges worden opgenomen. Maar daarvoor worden beheer- en degeneratiekosten bij NEM in rekening gebracht. Dit gebeurt volgens de landelijke tarieven van de VNG, afhankelijk van de werkelijke hoeveelheid opgebroken verharding. In bijlage 4 staat een indicatie van de kosten voor beheer- en degeneratiekosten. Dat komt uit op ongeveer [REDACTED]. Dit bedrag is voldoende om de gemeentelijke kosten voor de begeleiding van het project te dekken.

De verkoop van de PoP-locaties brengt geld op. Per locatie wordt ongeveer 15 m² verkocht à [REDACTED]/m² is [REDACTED]. Er worden 3 PoP's geplaatst in de openbare ruimte. De opbrengst ad [REDACTED] zal verantwoord worden op gemeentelijke eigendommen.

Bijlage(n)

Concept Samenwerkingsovereenkomst met 5 bijlagen, opgenomen in het document

Bijlage 1: volmacht [REDACTED] (is nog niet opgenomen in de conceptovereenkomst.)

Bijlage 2: demarcatiegebied

Bijlage 3: overzicht leges

Bijlage 4: prognose degeneratiekosten

Bijlage 5: PoP-locaties